

Съгласувал!

Радосвета Крумова-Костуркова
Председател на НЧ „Развитие-1869“

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ „РАЗВИТИЕ-1869“- ВРАЦА ПРЕЗ 2023 год.

Десетилетия наред читалищата са доказали се институции, въпреки превратностите на времето. Това показва, че те са авторитетни и стабилни и са необходими на обществото. Българските читалища са живия извор на българския дух и култура през вековете. И ако в епохата на българското възрождане ролята на читалището е била да консолидира и сплотява местните хора на базата на споделени ценности, традиции и визия за бъдещето, то днес, в съвременните условия на многообразна и динамична социокултурна и мултикултурна среда, запазвайки своята социална легитимност и гъвкавост, те са призвани да насърчават креативната социална промяна.

Мисията на Народно читалище „Развитие-1869“- Враца днес е да съхрани националната ни култура и идентичност в контекста на предизвикателствата на днешния ден – развити информационни технологии, модерни средства за комуникация и глобалното общуване. Превърнало се в привлекателен център за поколения таланти в областта на книгата, песента, музиката, балета, танцовото изкуство, днес нашите колективи и школи заемат достойно място в палитрата от многообразие на културни прояви в града, страната и чужбина.

2023 година беше изключително наситена с дейности на библиотеката, художествено-творческите състави и школите по изкуства.

I. ОРГАНИЗАЦИОННА И СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ:

През изминалата 2023 година се проведеха 9 (девет) заседания на читалищното настоятелство, а на 27.04.2023 г. се проведе отчетно-изборно събрание. Беше избрано и ново ръководство в състав: председател - Радосвета Крумова и членове - Виктор Шонев, Илиана Филипова, Йорданка Манкова, Цветан Асенов, Валери Пеевски и Иванка Караиванова. На ежемесечните заседания на читалищното настоятелство бяха взети решения за ремонтиране на част от помещенията в сградата - каса, административен кабинет, още една нова гримьорна на първи етаж, като и в трите гримьорни вече има течаща топла и студена вода. В една от нишите на сцената, която служеше за склад се обособи място за съхранение на

големия роял. През месец септември бяха закупени нови столове и чинове за помещенията в Детската школа по изкуствата. Беше направен и основен ремонт на балетната зала – положен беше нов дървен под, нови станки и огледала, нов климатик. Сега залата има съвсем съвременен облик. Бяха закупени и нови сгъваеми столове за читалня, както и за балетна зала, в която репетира и смесен хор „Орфей“ и младежки хор „Развитие“. Стълбите, водещи към балетна зала, бяха обезопасени с парапети и с това се предотвратиха вероятни инциденти.

Опазването на сградите и изпълнението на всички указания на инспекцията по труда и за пожарна безопасност бяха ежедневна грижа и през последната година. Необходим е ремонт на покрива, защото при обилни валежи има течове на няколко места в сградата. Заемната за възрастни и прилежащите хранилища на библиотеката също имат нужда от ремонт – смяна на подове, боядисване на стени и стелажи. Камерна зала и прилежащите към нея помещения, както и външните стени на читалищната сграда: източната на ул. „Кетхудова“, югозападната и северната, намиращи се в дворните части на читалището имат нужда от основен ремонт. Проблемен остава въпроса със сградата на Детската школа по изкуствата към читалището, за която е необходим цялостен ремонт.

Пред колективите на читалището също стоят важни и неотложни задачи, които ръководството се опитва да реши със своя ограничен бюджет. В Духовия оркестър е необходимо поэтапно подмладяване на колектива. Пред АНПТ „Вратица“ стои въпроса с липсата на певици, като се надяваме тази година този въпрос да бъде решен.

Финансовото обезпечаване на читалището също е важен проблем пред читалищното ръководство, като издръжката и заплатите си остават най-ниските в цялостната сфера на културата. На основание Чл.26 от ЗНЧ през миналата година на базата на подписания договор, читалището получи от Община Враца 30 000 лв., което подпомогна дейността на съставите. Тук е момента да се похвалим и със спечели проект на Европейската инвестиционна банка, чрез който получи дарение от 20 лаптопа HP Elitebook и 10 броя Microsoft 10 Surface Pro. ИТ техниката ще бъде използвана за организиране на обучения и други инициативи. Читалището се включи и в дарителски кампании в помощ на тежко болни деца като предостави за безвъзмездно ползване големия салон за организирани благотворителни концерти. Голям беше интереса към голямата зала за провеждането на театрални постановки и концерти. В края на месец май фойето пък стана домакин на съвместна инициатива със скулптора Милен Каменов и неговата изложба от керамични фигури “Мост във времето”. По повод 1 ноември открихме фотоизложба под надслов „Пазители на наследството българско“ на врачанските фотографи Боян Пищиков, Живко Донков и Любослав Ангелов.

Разработването на сайта и фейсбук страницата на Читалището дадоха много добри резултати. Фейсбук е една от най-ползваните социални мрежи и това ни дава възможност да рекламираме безплатно дейността си. През изминалата година броят на фейсбук последователите значително се увеличи от 1700 човека през месец декември 2022 г. на 2300 през декември 2023 г., което е абсолютно показателно, че дейностите, които извършваме са в интерес на гражданите.

Получените награди през 2023 година говорят за добрата работа на читалището и неговите творчески състави.

- ❖ В навечерието на 24 май - Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност на престижна церемония, организирана от Община Враца, кметът Калин Каменов връчи наградите в сферата на образованието и културата. С престижната награда в категория "Култура" бе удостоена Петя Христова – художествен ръководител на Балетно студио „Арт“ при НЧ „Развитие-1869“.
- ❖ По повод 1 юни – Ден на Враца доц. д-р Йорданка Манкова – член на читалищното настоятелство при НЧ „Развитие-1869“ бе удостоена с „Наградата на Враца 2023“ за принос в запазването и популяризирането на фолклора
- ❖ По случай 146 години от Освобождението на Враца – 09.11.2023 г. кмета на Враца – господин Калин Каменов връчи Награда „Вестител“ на НЧ „Развитие-1869“
- ❖ Народно читалище "Развитие-1869" Враца спечели първа награда в Конкурс за коледна украса в категория "Обществена сграда"

II. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ:

През 2023 г. библиотеката при Народно читалище „Развитие - 1869" успя да отговори на потребностите на гражданите и да се утвърди като съвременен културен център, отбеляза повече посещения и реализирани /проведени/ събития.

През изминалата година читалищната библиотека осъществи редица инициативи за насърчаване на четенето, популяризиране на съвременните български автори, традиции и култура. С интерактивен подход отбеляза бележити дати и годишнини. Активно се включваше в читалищния живот и общоградските културни събития.

Програма „Книжно лято“ на библиотеката при Народно читалище „Развитие - 1869“ гр. Враца подари незабравима ваканция на врачанските деца и ученици. В продължение на шест седмици участниците от 6 до 12 години твориха в етнографска работилница, клубове и читалня на открито за деца и родители.

За поредна година партньор в лятната работа с деца бе Етнографско-възрожденски комплекс „Свети Софроний Врачански“ към регионален исторически музей (РИМ) - Враца, където етнографска работилница всеки понеделник очакваше малчуганите. Специалистите от отдел „Етнография“ при РИМ - Враца отново бяха подбрали интересни активности за запознаване с българските традиции и култура.

Читалня „Книжен пикник“ събираше в двора на Етнографско-възрожденския комплекс „Никола Войводов“ най-малките приятели на книгите. Специални гости на читалнята на открито бяха: детските градини „Дъга“, „Слънце“, „Вълшебница“ и „Детски свят“, както и академия „Arcobaleno“ и частна занималня „Amadeus' Arts“, които превръщаха пикника в незабравимо приключение.

През 2023 г. библиотеката при Народно читалище „Развитие-1869“ - Враца стартира инициативата „Приказки за сън“. С цел изграждане интереса и връзката с книгите от най-ранна детска възраст в началото на годината бе подготвена една кутия с приказки от фонда на филиала на библиотеката в ж.к. „Младост“. Кутията с детски книги бе предоставена на ДГ „Брезичка“ в рамките на месец. След което децата посещаваха филиала, за да сменят своите истории за сладък следобеден сън. Поради големия интерес към инициативата, концепцията бе доразвита и библиотекарите включиха още три кутии, които в периода от м. септември до края на годината гостуваха в ДГ „Европейчета“, ДГ „Дъга“, ДГ „Българче“, ДГ „Единство Творчество Красота“.

С иновативни подходи бе отбелязана Седмица на детската книга, където андерсеновите герои оживяха, а децата се превъплащаваха в литературни герои. С настолни игри бяха отбелязани рождения ден на детските писатели Асен Босев и Елисавета Багряна, с които учениците от начален курс на обучение се забавляваха, докато упражняваха четене с разбиране и се запознаваха с творчеството на писателите. В истинско книжовно приключение библиотеката успя да превърне и седмицата посветена на 1 ноември – Деня на будителите. За да насърчат интереса към четенето на задължителната литература през лятото библиотекарите от детския отдел на библиотеката реализираха кампания насочена към учениците II-IV клас. В края на учебната година, в рамките на един учебен час по интерактивен начин те запознаваха децата с литературните герои, с които ще прекарат ваканцията.

Учениците от горен курс на обучение избраха читалнята за свое място, където да се подготвят за учебния процес. Благодарение на ръководството на читалището, което осигури съвременна аудио-система те могат да направят атмосферата още по-уютна и приятна, като изберат любима музика. А за да отговорят на техните потребности библиотекарите умело съчетаха технологиите и книгите в инициативите насочени към тях.

През отчетния период читалищната библиотека срещна врачани с авторите: Искрен Красимиров, Весела Василия, Мадлен Алгафари, Валентина Мизийска, Анатоли Копчев, Силва Хачерян, Татяна Косева, Владимир Дръндаревски. През тази година библиотеката успешно се справи и с предизвикателството да предложи на гражданите на града нещо различно. Театралният режисьор, драматург и писател Йордан Славейков и актрисата Августина-Калина Петкова представиха образователната пиеса „Ембриони“ в читалнята на Народно читалище „Развитие - 1869“. Невероятна поетично-музикална вечер поднесоха младите актьори от Актьорска школа „Театрална зона“ – Враца и китаристът Ивайло Гаврилов, посветена на творчеството на Евтим Евтимов.

През м. юни на 2023 г. с подкрепата на читалищното настоятелство библиотеката към НЧ "Развитие-1869" модернизира автоматизираната си библиотечна система с e-Lib/i_lib Прима на СофтЛиб. Вдъхновен от традициите на най-стария културен институт във Враца сплотеният обновен екип на библиотеката съчетава грижата за значимото наследство със стремежа за прилагане на съвременните технологии в своята дейност в служба на общността.

В края на 2023 г. фондът на библиотеката наброява 113 362 библиотечни документа от всички отрасли на знанието. През отчетната година са постъпили 903 библиотечни документа на стойност 10 685.81 лв. от които 581 книги и 12 периодични издания. Набавените библиотечни документи са обработени технически, класифицирани, сигнирани, регистрирани в инвентарна книга и КДФФ на СофтЛиб. Книгонабавянето се изпълнява ритмично, като приоритет е попълването на фонда с новоизлезли художествени заглавия и задоволяването потребностите на подрастващите в помощ на учебния процес. И през изминалата година библиотеката обработи новопостъпилите 86 БД на стойност 3 948.61 лв. от конкурсна сесия на Министерство на културата по програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност”.

През 2023 година в читалищната библиотека от дарения са постъпили 368 библиотечни документа на стойност 2965.33 лв. Библиотеката получи ценни дарения от Теплофикация - АД, автори, читатели и граждани. С част от дарените книги са подменени 52 тома физически изхабени заглавия със същите в по-добро физическо състояние.

Абонаментът за 2023 година се състои от 12 заглавия, от които 3 списания и 8 вестници на стойност 1382.14 лв.

През 2023 г. читалищна библиотека има 21 245 посещения. Раздадени са 71 889 библиотечни документа и са регистрирани 691 нови читатели. Броят на справките, направени през годината е както следва: устни – 4 400, писмени – 12, търсене в автоматизираните БД и каталози - 3 250. През отчетната година все повече читатели се възползваха от услугата презапис по телефона и резервация на книги.

През 2023 г. се наблюдава повишен интерес към инициативите, организирани от библиотеката. Културно-образователните програми за деца, които библиотекарите реализираха, достигаха до повече от предвидените брой участници, а творческите срещи в библиотеката се радваха на повече посетители. През годината са организирани общо 138 инициативи.

Продължи традицията за колективни посещения на ученици за запознаване с обслужването, справочните и информационни възможности на библиотеката, като през изминалата година включихме и беседа с разходка в читалището. Продължава провеждането на открити уроци, интерактивни игри и занимателни работилници.

Библиотеката се включи в двете издания на детски празник „Усмивка“ 23 г. Под шатрата на НЧ „Развитие -1869“ децата на Враца имаха възможност да

изработят маски с приказни герои, плодове от вълна, уникални магнити с логото на читалището, седмична програма, както и 3Д картички. Зона за четене очакваше най-малките приятели на книгите и техните родители.

Като част от програмата на Ботеви дни 2023 библиотеката подреди изложба на старопечатни книги. Хронологическите граници на експонираните издания обхващаха периода от годината 1806, когато излиза първата българска първопечатна книга „Кириакодромион, сиреч Неделник" на Софроний Врачански, до края на годината 1877, когато излиза последната българска книга преди Освобождението.

През 2023 г. се проведе 28-то издание на ученическия литературен конкурс „Емилия Александрова“. На 24 май 2023 г. традиционно бяха обявени победителите участвали в конкурса. Литературният конкурс се организира ежегодно по волята на дарителя, по повод 24-ти май - Ден на славянската писменост и култура. Тази година темите, по които творяха участниците бяха „Всеки човек е една вселена“ и „Приказка за книгата“. Победителите в отделните категории бяха определени от жури с председател Евелина Стоичкова и членове - Йоанна Димитрова и Милена Ангелова. Награди на отличените участници връчиха кметът на Община Враца Калин Каменов и председателят на Народно читалище „Развитие - 1869“ Радосвета Крумова. Поздрав към учениците и гостите отправи и председателят на журито госпожа Евелина Стоичкова.

В рамките на Националния маратон на четенето 2023 детският отдел на библиотеката реализира Седмица на детската книга и интерактивната игра „Приказни пътешествия" в периода 4 – 7 април. В инициативата се включиха над 130 ученика от началните училища в града. Целта на играта бе да насърчи децата да разбират и изразяват емоциите на другите, потопени в магията на приказния свят и с различни активности да развият своята емпатия.

Довършването на рисунките в детския отдел

❖ Програма „Книжно лято“

В продължение на шест седмици, в периода от 3 юли до 11 август 2023 г., богатата програма представи разнообразие от интерактивни и образователни инициативи за деца от 0 до 12 годишна възраст.

В партньорство с отдел „Етнография“ на РИМ - Враца за поредна година по интерактивен начин запознахме децата с българския бит и култура чрез етнографска работилница „Аз съм българче“, която се провеждаше в Етнографско-възрожденския комплекс „Св. Софроний Врачански“ всеки понеделник. Децата се забавляваха и учеха, докато търсеха етнографски съкровища, създаваха хвърчила с мотиви от шевици, тъкаха на стан и се запознаваха с митични герои от българския фолклор. Бяха дизайнери на облекло от началото на 20 век, играха игрите на баба и дядо, вдъхновявайки се от традициите. Всяка сряда участниците в програмата се събираха в клуб „Развитие“, за да развият своите творчески умения, състезателен дух и логическо мислене. В занятията на клуба децата играха настолни игри, редиха пъзели, правиха оригами и модели от вълна, развивайки въображението и търпението си. Като хубав завършек на седмицата, програмата

предлагаше петъчни книжни пикници в Етнографско-възрожденския комплекс „Никола Войводов“. Там децата от 0 до 12 г. се потапяха във вълшебни истории, играха литературни игри и споделяха радостта от четенето. **Плодове-екология-дарители**. С реализирането на програма „Книжно Лято“ библиотеката имаше възможност да осъществи една от нашите най-важни мисии - да засади семената на обичта към книгите и четенето още в ранна детска възраст. В инициативите се включиха 506 деца.

❖ **Кампания „Дни на народните будители“**

С образователна игра за ученици от III-IV клас „Да съхраним българския дух“, премина кампанията, посветена на 1 ноември - Ден на народните будители в библиотеката при Народно читалище „Развитие-1869“ град Враца. Разделени на отбори и чрез различни активности в играта, учениците се запознаваха с делото на будители като: д-р Петър Берон, Иван Вазов, Софроний Врачански, Паисий Хилендарски, светите братя Кирил и Методий и се вдъхновиха от добрия пример на Тодор Балабанов- дарител и основател на читалището. Всички участници получаваха и подарък - абонамент за библиотеката. В образователната игра се включиха над 180 ученика от училищата: НУ „Св. Софроний Врачански“, НУ „Иван Вазов“, СУ „Христо Ботев“ – Враца и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Враца.

В рамките на кампанията се проведе и патриотичен час в библиотеката с десетокласниците от СУ „Козма Тричков“ под наслов „Посланията на будителите – предизвикателство за дигиталното поколение“. Разделени на два отбора те трябваше да отговорят на въпроси, чиито отговори бяха скрити в изложбата, посветена на Деня на будителите. С помощта на библиотекарите десетокласниците успешно се справиха и със задачата да наредят пъзела от думи, с част от завета на патрона на своето училище - Козма Тричков.

❖ **Настолни литературни игри**

С настолна литературна игра под надслов „За вас, деца любими“ детският отдел отбеляза 130 години от рождението на Елисавета Багряна. Играта бе насочена към ученици от IV клас с цел по интерактивен начин да ги запознае с личността и творчеството на поетесата. В играта се включиха четвъртокласници от ОУ „Васил Левски“ – Враца, СУ „Васил Кънчов“ – Враца, НУ „Св. Софроний Врачански“ – Враца и НУ „Иван Вазов“ - Враца.

През месец ноември на 2023 г. библиотеката при Народно читалище „Развитие-1869“ - Враца, проведе и „Седмица, посветена на 110 години от рождението на Асен Босев“. Литературната игра „Мимето“ разработена от библиотекарите предизвика голям интерес сред учениците от начален курс на обучение.

❖ **Артистични работилници**

Съвместно с етнографа Силвия Гарванска при РИМ – Враца библиотеката проведе работилниците: „Работилница за български митични създания“ и „Приказните създания в българския фолклор“.

Традиционно се организира и „Ръкоделница за мартеници“ със специален гост етнологът и фолклорист доц. док. Йорданка Манкова в детския отдел на библиотеката.

На голям интерес се радва и „Великденската работилница“ пред читалището, в която се включиха деца от детските градини и граждани. В рамките на инициативата посетителите имаха възможността на направят яйца от вълна и да работят с техниката декупаж, под менторското ръководство на Биляна Георгиева и Камелия Герасимова. В дните преди Коледа в читалище „Развитие“ бе открита благотворителна изложба-базар. Артикулите за нея бяха изработени с природни материали от библиотечните работници. Към изложбата се включиха сурвачки, които второкласници от НУ „Софроний Врачански“ направиха с помощта на етнографа Силвия Гарванска.

❖ Ден на четенето

Като културна институция на 17 ноември 2023 г. Народно читалище „Развитие-1869“ - Враца се включи в първото издание на „Ден на четенето – България“. Граждани, образователни институции, библиотеки, детски градини и училища отделиха време, за да покажат на околните, че #четенето дава възможности. Инициативата се реализира със сътрудничеството на фондация „Четене“, фондация „Детски книги“ и сдружение „Книги и четене“. Целта и е да насочи вниманието към четенето, като фундаментален процес за развитието на грамотността, трупането на знания и умения и най-вече да открие ценността на четенето в нашето съвремие. В библиотеката гостуваха ДГ „Европейчета“, група „Симба“ и ДГ „Славейче“, група „Звънче“. Специален гост бе актрисата Капка Пеняшка.

❖ Детски празник 1 юни – Деня на детето

С игрите на мама и татко и работилница за рециклиране на хартия пред читалищната библиотека се отбеляза 1 юни 2023 г. - Деня на детето. В партньорство със Социално предприятие Творилница „Добрини“ - с. Челопек и Сдружение „Книгини“ се проведе чуден книжен празник пред читалището за децата на Враца.

III. ДЕТСКА ШКОЛА ПО ИЗКУСТВАТА:

През изминалата 2023 година Детската школа по изкуствата продължи дългогодишната традиция за обучаване и развиване на млади таланти. През годината в школата се обучаваха 200 деца в различни класове /3 класа по пиано, 1 клас цигулка, 1 клас акордеон, 1 клас китара, 2 класа английски език/ по предварително изготвен график. Още в началото на годината - на 28.03.2023 г. възпитаниците от ДШИ взеха участие в организирания от Читалището пролетен концерт. На 17.05.2023 г. в края на учебната година бе проведен и заключителният годишен концерт на децата от Школата. На 18.12.2023 г. се проведе коледен концерт на съставите с участието и на възпитаници от ДШИ. През цялата година индивидуални изпълнители участваха в събития, проведени от Община Враца, училища, детски градини и други институции в града.

Отново много силна творческа година за Балетно студио „Арт“ с художествен ръководител Петя Христова и корепетитор Грета Димитрова. Над 20 са участията на малките балерини в градски и областни събития. От месец май до края на месец септември Балетното студио се включи в концерти на „Водното огледало“, организирани от Община Враца. В същите концерти се включи и акордеонна група от класа по акордеон на преподавателя в Школата – Цеца Стоянова. За нормалното протичане на репетициите Балетна зала беше основно ремонтирана – ново дървено дюшеме, станкѝ, огледала и нов климатик, което привлече още желаещи да се обучават в магията на балета. Ето и някои от завоюваните награди на даровитите деца от Детска школа по изкуствата:

❖ **Награди от участие на Балетно студио „Арт“ в ELITE DANCE CHAMPIONSHIP - 2-4.03.2023 г., Перник:**

Grand Prix за цялостно представяне в класически и характерни танци, 9 първи места и 3 втори места – общо 13 награди за всички категории и възрастови групи.

❖ **Награди от участие на Балетно студио „Арт“ в XXXVI Международен фестивал на изкуствата „Утринна звезда“ — 1-7.07.2023 г., Златни пясъци:**

Специалната награда на МФИ “Утринна звезда “-Златни пясъци, 10 първи места, 7 втори места, 1 трето място – общо 19 награди за всички категории и възрастови групи

❖ **Награди от участието на Балетно студио „Арт“ в Международен фестивал на изкуствата „Утринна звезда“- Банско 2023:**

Специалната награда - Ваучер от организатора /на стойност 500лв./ за международен Арт лагер Банско 2024 и МФИ „Утринна звезда” Златни пясъци 2024, 2 първи места, 7 втори места, 10 трети награди и 4 поощрителни награди – общо 24 награди за всички стилове и възрастови групи

❖ Моника Георгиева - пианист от класа на Олга Младенова с втора награда в трета възрастова група от XII Международен фестивал за млади пианисти "Vivariano" – София, 8-10.04.2023

❖ Пресиана Попова - пианист от класа на Олга Младенова с втора награда в пета възрастова група от XII Международен фестивал за млади пианисти "Vivariano" – София, 8-10.04.2023

❖ Боян Николов - пианист от класа на Олга Младенова с втора награда в пета възрастова група, както и Специална награда "Джефри Дийн" от XII Международен фестивал за млади пианисти "Vivariano" – София, 8-10.04.2023

❖ Александър Цолов – пианист от класа по пиано на Олга Младенова с втора награда, медал и диплом в IV състезателна група от XII конкурс за млади пианисти "Нашите деца свирят Бах" -17.06.2023 г., Благоевград

IV. ДУХОВ ОРКЕСТЪР

Както всяка година и изминалата 2023 година беше наситена с участия и концерти за оркестъра под ръководството на диригента Бойчо Димов.

Духовият оркестър е един от съставите на Читалището, който участва целогодишно във всички събития, годишнини, празници и чествания, организирани от Община Враца, Областна администрация, Военно формирование 54990, училища, детски градини и организации. Репертоарът е голям, съставен както от български хора и маршове, така също и от класически произведения от нашата и световна музикална съкровищница. Със своето прекрасно музициране и добре подбиран репертоар от диригента, оркестъра доказва при всяко свое изпълнение своя професионализъм и висок творчески заряд. За цялата календарна година оркестъра е имал над 40 участия.

Духовите инструменти са деликатни и трябва да се поддържат и ремонтират. Част от инструментите са доста амортизирани и това налага закупуване на нови, като миналата година беше закупена нова туба. С отпуснатите от Община Враца средства по чл. 26 бяха ушити и нови връхни зимни шуби, с които оркестъра има една завършена съвременна визия. В края на месец септември оркестърът взе участие в 40-ти Празник на духовата музика – Ботевград, като с част от отпуснатите средства по чл. 26а беше платен автобусния превоз за това участие.

V. ХУДОЖЕСТВЕНА САМОДЕЙНОСТ:

1. ПРЕДСТАВИТЕЛЕН АНСАМБЪЛ ЗА НАРОДНИ ПЕСНИ И ТАНЦИ „ВРАТИЦА”

Изминалата 2023 година беше наситена с участия в концерти и фестивали за Представителен ансамбъл за народни песни и танци „Вратица“ и Детската школа с хореографи Георги Евденов и Поля Петрова, а репетициите се провеждаха по график. На 28.03.2023 г. се проведе традиционния Пролетен концерт на съставите при Читалището, в който взе участие и ПАНПТ „Вратица“. Ансамбълът се включи активно в културния живот на град Враца и областта. Всяка година по решение на читалищното настоятелство, със средства на Читалището за танцьорите се подsigурява участие в международен фестивал. За изминалата година това беше представянето на Ансамбъла в XI Международен музикален и танцов фестивал в Паралия Катерини – Гърция. Със средства, отпуснати от Община Враца по чл. 26а от ЗНЧ и спечелен проект от Фонд „Култура“, беше платен транспорта до Гърция и бяха закупени 12 броя мъжки беневерци. През цялата година Ансамбълът участва в над 30 събития и концерти на Читалището, Община Враца, училища в града и други институции. Едно от важните участия за Ансамбъла беше в концерт-спектакъл „По стъпките на времето“, по случай 65 години от създаването на Академичен фолклорен ансамбъл „Иван Годоров“ - град София на 23.06.2023 г. Ето и някои награди от участията на талантливите танцьори.

- ❖ Плакет и грамота за участие от III Фолклорен фестивал "Северняшки ритми" – 09.07.2023 г., с. Нефела
- ❖ Плакет и диплом от участие във „Фестивал на карвинг изкуството“ в село Флорентин - 15-16.07.2023г.
- ❖ Плакет и грамота от Втори фолклорен фестивал "На мегдана в село Нивянин" – 09.09.2023 г., с. Нивянин
- ❖ Плакет и грамота за участие от участие в 21- ви Международен фолклорен фестивал „Паралия фест“ в Паралия Катерини – Гърция –12-17.08.2023 г.

2. СМЕСЕН ХОР „ОРФЕЙ”

През изминалата година редовните репетиции на Хор „Орфей” с диригент Момчил Томов и корепетитор Олга Младенова започна по график в дните вторник и четвъртък. Усилията на диригента бяха насочени към подновяване на застарелия репертоар на хора, което да доведе до стимулиране желанието и посещенията на хористите и разбира се променяйки цялостно визията на изпълняваната. Освен това репертоар от различни стилове и по-сложен технически, наложи по-сериозна и методична работа за реализирането му. С голямо усърдие и старание хористите успяха да разучат шест нови песни, които бяха включени в различни мероприятия и концерти. Традиционно хор “Орфей” взе участие в инициативата на Български хоров съюз „България пее“ през месец април. Веднага след това се проведе съвместен великденски концерт с Младежки хор „Развитие“ на 2 май в Градска художествена галерия, а след него през месец юни и концерт с участието на бившия диригент на хора Бойчо Димов. Същевременно продължиха усилията за увеличаване състава на хора като се включиха още двама човека. Работния процес приключи в средата на месец юни като бяха обсъдени и заложени основните моменти и цели за предстоящия творчески сезон а именно: разучаване на още нови песни, участие в международен фестивал и увеличаване състава на хора. В началото на новия творчески сезон 2023-2024 г., към състава се причислиха общо 11 човека като общия брой хористи е 31 човека. В момента има хористи (извън този брой), които не вземат участие на този етап, поради лични ангажименти, но ги очакваме с нетърпение , когато преценят, че имат тази възможност. От есента на 2023 г. бяха разучени още 6 песни, от които четири са включени в репертоара за Международния фестивал на православната музика в град Поморие през месец юни 2024 г. Традиционно хор „ Орфей“ взе участие в Коледния концерт организиран от Читалището.

3. МЛАДЕЖКИ ХОР „РАЗВИТИЕ“

През изминалата 2023 г. Младежки хор „Развитие“ с диригент Момчил Томов успя да запази досегашния си състав от 12 човека, като по-късно се включиха още трима младежи. Провеждането на репетициите се случваше по график два пъти седмично. Основна цел през годината беше разучаване на нов репертоар и затвърждаване на вече научения. Децата успяха да научат 5 нови песни. Хорът взе участие в традиционния пролетен концерт, организиран от читалището през месец март, в инициативата на Български хоров съюз “България пее“ през месец април, както и в съвместен концерт с хор “Орфей“ на 2 май. Младежите се включиха и в концерт, организиран от Община Враца на 23 май, в традиционното честване на 24 май пред паметника на „Св. Св. Кирил и Методий“ във Враца. В рамките на Ботеви дни 2023 г. хорът изнесе концерт в пещерата „Леденика“, както и съвместен концерт с хор “Орфей“ през месец юни. От началото на сезон 2023-2024 г. Младежки хор претърпя не малка промяна по отношение на състава. Част от децата по една или друга причина напуснаха хора, но пък други достойно заеха техните места. В момента състава наброява 14 човека. В репертоарния план бяха добавени три песни. Традиционно Младежки хор „Развитие“ се включи и в Коледния концерт на Читалището. Работата продължава с подготовка на репертоар за участие във фестивал в град София през месец май 2024 г. и традиционните мероприятия, съобразени с празниците.

Със съхранението и развитието на българските културни ценности, взаимовръзката с миналото и традициите, образованието, информационните технологии и работата в подкрепа на обществото, читалището се стреми да отговоря на предизвикателствата на съвременното развитие. Успоредно с дейностите, представени до тук, щатният и хоноруван персонал на читалището е ангажиран и с документното обезпечаване на дейностите и функционирането на читалището като институция.

Читалищното настоятелство и екипът ще продължат да работят за разширяване на кръга от партньори и различни културни институти, НПО, учебни заведения, за привличане на нови приятели и разработване на проекти и програми, обезпечавачи материалната база и дейността на читалището. С развитие на мениджмънта на любителското творчество за създаване на качествен конкурентноспособен културен продукт и неговото презентирание. Изминалите 155 години доказват, че Народно читалище „Развитие-1869“-Враца е институция - пазител на българската духовна култура и изкуство, място, където хората могат свободно да общуват с различни изкуства и да се занимават с творчество и ние ще трябва да продължим да го опазваме с достойнство. В работата си читалищното ръководство се стараяше да постигне максимално добрата атмосфера за работа и принцип на екипност. То подпомагаше и финансово обезпечаваше нормалното функциониране на творческите състави, клубове и школи и полагаше усилия в търсене на нови възможности за обогатяване на културния афиш в рамките на субсидирания бюджет и собствените средства. Въпреки увеличената държавна субсидия и полученото допълнително финансиране, читалищното настоятелство е наясно, че трябва да се търсят и други начини за финансиране, което ще бъде наша цел през следващата

календарна година. Понякога с трудности и с голямо напрежение се изпълняват и решават проблемите. В този аспект искам сърдечно да благодаря на председателя – госпожа Крумова, читалищното настоятелство, всички служители, самодейци и членове на читалището, на Община Враца и Общински съвет, на институциите и родолюбивите българи за оказаната подкрепа при организацията на дейността ни.

Уважаеми дами и господа, 2023 беше трудна, но ползотворна година, изпълнена с промени и наситена със събития. За всички предстоящи и минали събития можете да следите в нашите фейсбук страница и уебсайт, които се обновяват ежедневно. Сигурна съм, че всички желаем да се случват хубави неща, да разнообразяваме дейността си, да направим всичко възможно гражданите от нашия град да са удовлетворени. Когато сме единни в желанията си за добруването на нашето читалище, само тогава то ще продължи да съществува. Искам да Ви уверя в едно - през целия отчетен период всички ние: председател, читалищно настоятелство, секретаря на читалището, читалищните служители, самодейци-работихме за опазването на българското културно наследство и за съхраняване на българския дух.

Нека си пожелаем една успешна 2024 година!

Изготвил:

Милена Ангелова

Секретар на НЧ „Развитие-1869“